

Stuudiemiddagen Edelveen 15 en 16 juni 2016

Gezondheidszorg, kwaliteit en management

Net voor het spenen en nog volop in de vaccinerperiode werd door de organisatoren Jan de Rond en Louise Boekhorst besloten om in deze drukke tijd toch een studiedag te organiseren. De onderwerpen die op de agenda stonden waren te actueel en te belangrijk om te laten liggen tot na de zomer. In de pelstijd kunnen de te geven tips voor deze periode van het jaar duidelijk voordeel opleveren. Dat dit een juiste beslissing was bleek uit de reacties tijdens beide middagen.

Ondanks dat de groepen iets minder groot waren dan normaal was er voldoende belangstelling om ook de reservemiddag te organiseren. Niet alleen de harde kern was aanwezig. Misschien vanwege nieuwe interessante onderwerpen op de agenda dit keer weer enkele nieuwelingen. Mooi, de NFE probeert natuurlijk al haar leden zo goed mogelijk voor te lichten over een zo breed mogelijk scala aan onderwerpen. Op deze manier wordt getracht om de Nederlandse pelsdierenhouderij gezamenlijk naar een hoger plan te tillen en de uiteindelijke pelskwaliteit te verbeteren.

Registratie van gegevens

Aan bod kwam o.a. de registratie van gegevens voor officiële instanties. Steeds meer moeten gegevens over aantallen fokdieren en pelzen, bezetting enz.. geregistreerd worden. Louise gaf een duidelijk overzicht van de te verzamelen data en de verschillen in de diverse benamingen bijvoorbeeld in de Wet Dieren of Wet verbod pelsdierenhouderij of Meststoffenwet. Belangrijk om al deze gegevens vooral consequent in te vullen omdat alle data aan elkaar gelinkt kunnen worden en daarom met elkaar in overeenstemming moeten zijn. Aanwezigen worden ook uitgenodigd om met vragen rondom deze ingewikkelde materie zo nodig telefonisch of per mail, contact op te nemen met Louise Boekhorst.

Jacqueline Manders
PR & Communicatie

Liquiditeitspositie per maand in beeld

Daarnaast presenteerde zij als vervolg op de studiedag in februari, een door haar samengesteld Excel bestand waarmee nertsenhouders hun liquiditeitspositie per maand in beeld kunnen brengen. Door de gemaakte kosten en de opbrengsten per maand te verwerken in het schema ziet u in één oogopslag hoe uw bedrijf er (per maand) financieel voor staat. Misschien kunt u bijvoorbeeld, om uw kosten beter te verdelen, uw nestmateriaal toch in een andere maand bestellen of uitsmeren over meerdere maanden? Na de laatste studiedag, en ook bij navraag in de zaal ter plekke, werd al snel duidelijk dat veel aanwezigen werken met Excel en dat er voor dit bestand veel belangstelling is. Op verzoek wordt het dan ook zo spoedig mogelijk aan alle deelnemers van de studiedag toegestuurd. Doe er uw voordeel mee!

Lange ouders beter dan zware pups

Actief en betrokken als hij is had Jan de Rond al eerder een nieuwsbrief gestuurd om nertsenhouders nog tijdig dit voorjaar op de hoogte te brengen van het feit dat onderzoek heeft uitgewezen dat het gewicht van pups weinig zegt over de toekomstige pelslengte. Hij riep daarin iedereen op om in plaats van het wegen van pups, hun ouders te meten op lichaamslengte. Het aanhouden van de pups van lange ouders heeft meer invloed op de pelslengte dan het aanhouden van zware pups. De kans op langere pelzen is veel groter wanneer beide ouders lang zijn dan wanneer het pupgewicht op 7 weken hoog is. Dit geldt zowel voor de reuen als de teven. Voor de algehele gezondheid van de pups en de beste opgroeimogelijkheden is een combinatie van beiden natuurlijk helemaal ideaal! Uitselecteren van pups van korte ouders levert u € 0,50 per pels op en maakte in Edelveen het hele bestand in 2 jaar 2 cm langer!

Invloed leeftijd op pelsrijping

In de juni-uitgave van dit blad las u: Pelskwaliteit is gerelateerd aan de leeftijd van nertsen. Anders gezegd: Pelsrijping is dus duidelijk leeftijdsgebonden. Om het uzelf in de pelstijd gemakkelijk te maken wordt de sterke aanbeveling

gedaan om in de speenperiode de pups te plaatsen bij leeftijdsgenoten. Uit onderzoek is gebleken dat er steeds een verschil in kwaliteit gemeten werd van de pelzen tussen de jongste en oudste nertsen op de eerste pelsdata. Dit verschil is niet erg groot maar er is toch steeds een prijsvoordeel voor de oudste pups en vooral bij de eerste pelsdatum. Pelskwaliteit wordt steeds belangrijker en iedere maatregel ter verbetering is zodoende waardevol. De figuren en tabellen in Jan de Rond zijn artikelen worden in dit blad altijd uitvoerig toegelicht. Toch blijkt telkens weer dat een persoonlijke toelichting, en discussie naar aanleiding daarvan tijdens de studiedagen, heel waardevol is en veel toevoegt. Conclusie uit het artikel: op iedere pelsdatum scoren de oudste pups een hoger aandeel beste kwaliteit en een lager aandeel in de klasse met de minste kwaliteit. De kwaliteitsverschillen tussen jonge en oudere dieren worden kleiner naarmate ze later gepeld worden. De beste kwaliteiten worden gemeten in de pelzen met als pelsdatum 13 november. Het verschil in pelsrijping bij verschillende leeftijden is tot half november nog meetbaar. Door rekening te houden met goede pelsrijpheid wordt dit in een betere pelskwaliteit beloond. Nogmaals kort voor het spenen het advies: zet in de verspeenperiode de te pelsen nertsen op leeftijd bij elkaar. Jan sluit zijn verhaal af met de sterke aanbeveling om het kortharige type te selecteren en in te zetten in uw fokbestand. Het verschil tussen pelskwaliteit van Velvet en Classic pelzen is heel erg groot. Uit de bijbehorende figuur blijkt dat op Edelveen 58% van de Velvet Reuen een classificatie Plat/Bur krijgt en 37% Kw A tegen maar 29 en 27% van de Classic Reuen.

Rekbaarheid van het leer

Dat onderzoek duidelijk lonend kan uitpakken bleek al uit de relatie tussen de lichaamslengte van nertsen en hun uiteindelijke pelslengte. De gemiddelde pelslengte kan inmiddels aardig voorspeld worden. Er werd echter een constante spreiding gemeten (in voor- of nadeel) bij iedere voorspelde waarde. Dat vroeg wederom om nader onderzoek. Hieruit kwam een positieve relatie tussen de rekbaarheid van de moederpels en die van haar nakomelingen. Het heeft geen nut om hier het artikel van

Jan de Rond in het juli/augustusnummer van dit blad nogmaals te herhalen maar zijn conclusie moge duidelijk zijn. Rekbaarheid van het leer van de pels lijkt erfelijk en is een heel belangrijke, maar nu nog moeilijke, factor om te herkennen. Het is echter wel de moeite waard om dit uit te zoeken. Pelzen van dieren uit nesten met een grote rekbaarheid leveren een verschil van 5 cm bij de reuen en 3,5 cm bij de teven. Dit levert al snel een 10% hogere verkoopprijs op. Onderzoek van Jan wijst zelfs uit dat de invloed van de rekbaarheid van de ouders nog sterker is dan de invloed van de lichaamslengte. Het advies om te selecteren op lichaamslengte blijft staan maar..... wanneer straks blijkt dat de genetische factor werkelijk zo'n grote rol speelt dan loont lijnparing daarbij zeker de moeite. Dit alles vraagt duidelijk om verder onderzoek. Is er een relatie tussen rekbaarheid en pelskwaliteit of voeropname cq. groei in de laatste fase van de groeiperiode etc...? Iedereen wordt bij deze uitgenodigd om mee te denken.

Prioriteitsstelling wat betreft onderzoeksresultaten

Na afloop tijdens de rondvraag werd door aanwezigen duidelijk gemaakt dat zij blij zijn met de studiedagen. Op de vraag van Louise Boekhorst welke onderwerpen hun voorkeur hebben voor een volgende studiedag komt Robin Hutten met het voorstel om een prioriteitsstelling te geven aan alle onderzoeksresultaten. Welke keuzes gaan voor anderen en waarom? Hij wijst daarbij op Elisa-waarden, aantallen pups, de opbrengsten van

diverse kleurslagen, het tellen van spenen, het meten van gewicht en lengte, het verbeteren van pelskwaliteit, haarlengte etc.. Gezondheid van de fokdieren staat natuurlijk boven alles. Dat is een belangrijk en voor iedereen begrijpelijk uitgangspunt. Wat alle andere onderzoeksresultaten betreft zal de prioriteitsstelling per bedrijf anders zijn omdat de basis uitgangspunten per bedrijf verschillen. Een bedrijf met grote (te) langharige fokdieren zal daar eerder iets aan willen doen dan zich te focussen op het tellen van spenen. Natuurlijk wordt dit voorstel meegenomen in de agendastelling voor de volgende studiedag. Datzelfde geldt voor de vraag van Rini van den Broek of het mogelijk is om naast aandacht voor vruchtbaarheid in de toekomst extra aandacht te besteden aan levensvatbaarheid van pups. Hoe kunnen we meer pups overhouden? Natuurlijk komt het voor dat teven pups verliezen. Guste teven blijken vaak ook pups te hebben gehad. Waardoor redden die foetussen het niet?

Ook vroeg hij zich af hoe Denemarken zo snel de inhaalslag naar grotere dieren heeft kunnen maken? Aanwezigen realiseren zich dat de Denen heel veel aandacht geschonken hebben aan begeleiding en voorlichting maar vragen zich af of er nog andere oorzaken zijn?

Aandacht werd ook gevraagd voor genetica. Hoe krijg ik precies die kleurslagen gefokt die ik wil?

Dat deze middag aanwezigen daadwerkelijk aan het denken zet blijkt wel uit de telefoontjes gedurende de daarop volgende weken. Wouter van der Grift belt

met de vraag of het mogelijk is uit te zoeken wat de beste diercombinaties in huisvesting zijn? Een oude teef met een aantal reuen of .....? Wat levert de beste groei en de minste beschadigingen op? Ook deze vraag wordt meege-
nomen.

Onderzoeksfarm, een farm als alle anderen

Na afloop van de studiemiddag staat het de deelnemers vrij om wel of niet een bezoekje te brengen aan de farm. De

nieuwkomers twijfelden nog even maar hun nieuwsgierigheid won het van hun angst voor ziekteoverdracht. Jan de Rond en Gerard Nap leidden de bezoekers rond en beantwoordden alle vragen. Uiteindelijk is de onderzoeksfarm een farm als alle anderen met dezelfde dagelijkse werkzaamheden en managementtaken. Hoe groot zijn de dieren op deze farm ten opzichte van de dieren op mijn farm? Hoe zien ze eruit? Hoe hebben de dieren geworpen? Hoe ver zijn ze met enten, wanneer beginnen jullie met verspenen?

Hoe zetten jullie de dieren weg? Aanwezig maken duidelijk dat zij door middel van de studiedagen veel bewuster naar een aantal zaken kijken. Vaak blijken de onderwerpen en de daarbij behorende discussies daaromheen stof tot nadenken over hun persoonlijke werkwijze op de farm. Naast alle toegespeelde informatie is het praatje met collega's in de pauze en na afloop in de stal en sheds voor velen extra de moeite waard om voor naar de studiedagen te komen.

